

Departament de Periodisme

X

Curs 1991 - 92

Programa de l'Assignatura:

ESTRUCTURA DE LA INFORMACIÓ PERIODÍSTICA

.....
.....
.....

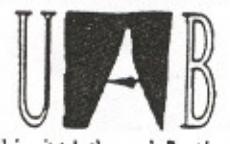
Codi Assignatura: 1008 (d)

Professor/s:

JOAN MASSANES i VILAPLANA

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Facultat de Ciències de la Informació

Universitat Autònoma de Barcelona

ESTRUCTURA DE LA INFORMACIÓ PERIODÍSTICA - CODI

Professor: JOAN MASSANÉS I VILAPLANA
Curs: PRIMER - MATÍ

Assignatura: Estructura de la informació periodística
Professor: Joan Massanés i Vilaplana
(Llicenciat en Ciències de la Informació - 1981 per la
Universitat Autònoma de Bellaterra)
Curs: Primer Codi:

Publicacions i
Estudis realitzats: Curso de redacció aplicado al Turismo,
Editat pel Centre d'Estudis Tècnics
Turístics. Barcelona 1987.

Anàlisi de la informació esportiva a la
premsa diària barcelonesa. Bellaterra, 1990.

El periodisme com una forma de construir un
present social de referència. Un cas concret:
el Turisme. Bellaterra, 1990.

Objectius: El principal objectiu de l'assignatura és introduir a l'alumne en el llenguatge informatiu, la seva estructura, morfologia i estil redaccional.

Metodologia: El present programa es desenvoluparà de forma teòrica i pràctica, compaginant l'exposició dels diferents capítols per part del professor amb la realització periòdica d'exercicis per part de l'alumnat. Aquesta dinàmica es complementarà amb la presència de professionals que realitzaran ponències relacionades amb apartats concrets del temari.

Avaluació: El sistema de valorar l'assignatura serà mixte.
- Avaluació contínua en funció dels exercicis realitzats a classe.
- Proves teòrico-pràctiques de la matèria en forma de parciais alliberatoris.
- Exàmens finals en les dates assenyalades per la Facultat.

18.- La presentació de la notícia.

Normes de presentació d'originals. El tractament dels teletips.
Correcció i codificació.

19.- Els models a la premsa diària.

Els formats. Els continguts. Anàlisi comparativa. Tendències actuals.

20.- L'organització del treball en el periòdic.

Les diferents categories laborals a la redacció. Els treballs en el
periòdic. De la informació a la notícia.

21.- Les noves tecnologies de la informació.

Evolució històrica de les tecnologies aplicades a la redacció. La
informatització dels periòdics. Els nous gèneres periodístics
vinculats a les noves tecnologies.

22.- La premsa espanyola a l'actualitat.

Grups periodístics i tendències ideològiques.

23.- Introducció general als gèneres periodístics.

Gèneres interpretatius. Gèneres d'opinió. Mancances i crítiques a la
teoria dels gèneres.

BIBLIOGRAFIA RECOMENADA

AGENCIA EFE: Manual de español urgente. Madrid, Cátedra, 1985.

BERNAL, Sebastià i CHILLON, Lluís Albert: Periodismo informativo
de creación. Barcelona, Mitre, 1985.

CASASUS, J.M.: Iniciación a la periodística. Barcelona, Teide,
1988.

CASASUS, J.M.: Lliçons de periodisme en Josep Pia. Barcelona,
Destino, 1986.

CASASUS, J.M. (coord): La Vanguardia, libro de redacción.
Barcelona, TISA, 1986.

CASASUS, J.M. i ROIG, X.: La prensa actual. Barcelona, Edicions
62, 1981.

CIRIZA, Marisa: Periodismo confidencial. Barcelona, ATE, 1982.

DARY, David: Cómo redactar noticias. Buenos Aires, Marymar, 1976.

EL PAÍS: Libro de estilo. Madrid, Prisma, 1980.

ESCARPENTER, José: Cómo dominar la ortografía. Madrid, Playor,
1982.

ESCRICHÉ, Pilar; FONTCUBERTA, Mar; MOLINERO, César y MURCIANO,
Marcial: La comunicación internacional. Barcelona, Mitre, 1986.

FAGOAGA, Concha: Periodismo interpretativo. Barcelona, Mitre,
1982.

FERNANDEZ BEAUMONT, José: El lenguaje del periodismo moderno.
Madrid, SGEL, 1987.

FERNANDEZ de la TORRIENTE, Gastón: Cómo aumentar su vocabulario.
Madrid, Playor, 1986.

FISHMAN, Mark: La fabricación de la noticia. Buenos Aires, Tres
Tiempos, 1983.

FONTCUBERTA, Mar: Estructura de la noticia periodística.
Barcelona, ATE, 1980.

GOMEZ MONPART, J.L.: Los titulares en prensa. Barcelona, Mitre,
1982.

TEMARI

1.- La figura del periodista.

Definició de periodista. L'ensenyament del periodisme a Espanya. La responsabilitat social del periodista. La necessitat de formació científica i acadèmica.

2.- Objectivitat i subjectivitat.

L'objectivitat com a concepte i l'objectivitat a la pràctica. Condicionants ideològics, polítics i econòmics que actuen sobre l'informador. El concepte de veritat.

3.- Els mitjans d'informació escrita.

La premsa diària i les principals diferències amb els altres mitjans escrits. El factor temps i el factor espai. Jerarquia d'informacions.

4.- Pautes fonamentals de la redacció.

Llenguatge parlat i llenguatge escrit. La sintaxi. Ordenació i extensió de les frases.

5.- Normativa redaccional.

Particularitats ortogràfiques. Puntuació adient i llicències redaccionals. Errades més habituals. Bilingüisme. Neologismes. Argot i gerga.

6.- La riquesa del vocabulari.

La iteració. Els sinònims i els antònims. L'abús de verbs d'àmplia significació. El contexte de la frase.

7.- L'estil periodístic. (I)

El llenguatge periodístic i la "triple C". Escriure per ésser llegits. Els estereotips. Sigles, acrònims i abreviatures.

8.- L'estil periodístic. (i II)

L'estil periodístic i els recursos per al tractament literari de la notícia. La descripció. La narració. La composició literària.

9.- Informació i notícia.

Concepte de notícia. Diferències entre informació i notícia. El

10.- Les fonts d'informació. (I)

Fonts directa i indirecta. Informació de primera, segona i tercera mà. Identificació de la font. Les rectificacions. El secret professional.

11.- Les fonts d'informació. (i II)

Fonts pròpies del periodista. Les agències. Els gabinetls de premsa. Els altres.

12.- Estructura de la notícia periodística.

L'ordenació interna dels escrits. La regla angloxasona de les 6 W's. La llei de l'interès decreixent i la piràmide invertida. El nucli morfològic de la notícia.

13.- Morfologia de la notícia. (I)

La titulació. L'estructura del títol. Menes de titulars. Funcions de la titulació en els gèneres informatius. Les capçaleres. Els epígrafs de secció. Els titolets.

14.- Morfologia de la notícia. (II)

El concepte de "lead". Menes de "leads". Com redactar el "lead". El verb periodístic. El "lead" i la seva relació amb el texte.

15.- Morfologia de la notícia. (III)

El cos de la notícia. Jerarquia de material. Les "paraules-claus" i les "paraules-pont". La continuïtat i la coherència en la successió dels paràgrafs. El ritme intern. La compatibilització de les exigències de concisió i claredat en el relat informatiu amb el manteniment d'una prosa amena, elegant i atractiva.

16.- Morfologia de la notícia. (IV)

Les il·lustracions en la informació actual. Classes d'il·lustració. La fotografia, els gravats i els gràfics. El peu de foto.

17.- Morfologia de la notícia. (i V)

Les cites. Cites directes i indirectes. Cites integres i abreujades. Cites en llengua original. Ambigüïtat a les cites. Les cites en el text científic.

- GOMIS, Lorenzo: El medio media. La función política de la prensa
Barcelona Mitre, 1987.
- GRIFFITH, John L. y WESTON, Edward G.: Quiero ser periodista
Barcelona, Mitre, 1985.
- GUILLAMET, Jaume: La prensa a Catalunya. Diputació de Barcelona :
Col·legi de Periodistes de Catalunya, 1988.
- MARTIN VIVALDI, G.: Géneros periodísticos. Madrid. Paraninfo.
1973.
- MARTINEZ ALBERTOS, J.L.: Curso general de redacción periodística.
Barcelona, Mitre, 1974.
- MORAGAS, Miguel de: Teorías de la comunicación. Barcelona,
Gustavo Gili, 1981.
- QUESADA, Montserrat: La investigación periodística. Barcelona,
Ariel, 1987.
- SECANELLA, Petra M.: El lidi, fórmula inicial de la noticia.
Barcelona, ATE, 1980.
- SECANELLA, Petra M.: Periodismo de investigación. Madrid, Tecnos.
1986.
- SMITH, Anthony: Goodbye Gutenberg. Barcelona, Gili, 1983.
- TUBAU, Iván: Teoría y práctica del periodismo cultural.
Barcelona, ATE, 1982.
- TUCHMAN, G.: La producción de la noticia. Barcelona, Gustavo
Gili, 1983.
- WALLRAFF, Günter: El periodista indeseable. Barcelona, Anagrama,
1979.
- WARREN, Carl N.: Géneros periodísticos informativos. Barcelona,
ATE, 1975.